بررسی دیدگاه دانشجویان دانشکده پرستاری و بهداشت خوی در رابطه با ارزشیابی اساتید در سال ۱۳۹۱

حسين متعارفي '، سميرا اروجلو '، حسين حبيب زاده '، شهريار سخايي ^ئ

تاریخ دریافت 1392/06/02 تاریخ پذیرش 1392/09/02 حکیده

پیش زمینه و هدف: دانشگاههای علوم پزشکی به اساتید توانمند و با انگیزه به عنوان یکی از ارکان تعلیم و تربیت نیاز دارند تا در آموزش دانشجویان و ارتقاء بهداشت و درمان جامعه موثر واقع شوند. شناخت عوامل موثر بر کارایی اعضا هیئت علمی از ضرورتهایی است که میتواند در افزایش بهرهوری، رضایت شغلی و برنامه ریزی موفق در ایجاد محیطی پر شور و مفید در دانشگاه کمک کننده باشد. هدف این پژوهش تعیین دیدگاه دانشجویان در رابطه با ارزشیابی اساتید بود. مواد و روشها: در این مطالعه توصیفی مقطعی، کلیه دانشجویان دانشکده پرستاری و بهداشت خوی به تعداد ۱۵۱ نفر مورد مطالعه قرار گرفتند. سپس دانشجویان بر اساس معدل کل به سه دسته ضعیف، متوسط و ممتاز تقسیم شدند و دیدگاه آنان نسبت به ارزشیابی اساتید از طریق پرسشنامه دست ساخته مورد بررسی قرار گرفت. پس از جمع آوری دادهها، اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ و روشهای آماری توصیفی و همبستگی اسپیرمن تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: یافته های پژوهش نشان داد که میانگین سنی دانشجویان ۲۰/۸۹ سال بود. 87/9 درصد دانشجویان زن بودند. 30/9 درصد دانشجویان نیز جز دانشجویان در تکمیل دانشجویان متوسط بودند. اغلب دانشجویان با نحوه انجام ارزشیابی (زمان، نحوه توزیع بر گهها و توضیحات کارشناسان)، آگاهی و صداقت دانشجویان در تکمیل پرسشنامه و عوامل تأثیر گذار بر ارزشیابی اساتید موافق بودند. در مورد رئوس پرسشنامه های نظری و بالینی، دانشجویان بر جنبه های ارتباطی و سبکهای آموزشی اساتید در انتقال مفاهیم تاکید بیشتری داشتند. هم چنین یافته ها نشان داد که معدل دانشجو در ارزشیابی اساتید تأثیر چندانی ندارد ($(P- \cdot P)$)، در حالی که بین دیدگاه دانشجویان با ترم تحصیلی ($(P- \cdot P)$) و جنسیت آنان ($(P- \cdot P)$) همبستگی مثبت آماری معنی داری وجود دارد. طوری که در دانشجویان سالهای بالاتر و دانشجویان مرد این دیدگاه منفی تر بود.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج پژوهش، نحوه انجام ارزشیابی جاری از دیدگاه دانشجویان قابل قبول بوده و معدل دانشجویان تـأثیر قابـل تـوجهی در ارزشیابی اساتید نداشت. بدین لحاظ این متغیر نباید به عنوان یک عامل تأثیرگذار در ارزشیابی استاد قلمداد شود.

كليد واژهها: ديدگاه، ارزشيابي، ارزشيابي اساتيد

مجله دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه، دوره یازدهم، شماره دهم، پی در پی 51، دی 1392، ص 805-798

آ**درس مکاتبه**: خوی، انتهای خیابان ولی عصر، دانشکده پرستاری و بهداشت خوی، تلفن:۹۱۴۱۶۵۱۶۹۴ Email: samira_orojlo@yahoo.com

مقدمه

هدف و نقش عمده آموزش عالی تربیت نیروی انسانی متخصص و مورد نیاز جامعه با کسب توانایی لازم جهت وظایف مربوطه در حیطه عملکردی خود است و یکی از عوامل اصلی که می تواند آموزش را از حالت ایستا به مسیری پویا و با کیفیت سوق دهد ارزشیابی است (۱). نقش و اهمیت ارزشیابی در فرایند اصلاح و رشد نظامهای آموزشی عالی و ایجاد ارتباط نزدیک با دستاوردهای علمی بر کسی پوشیده نیست. ایجاد نظام ارزشیابی

کیفیت آموزش، ابزاری را برای دانشگاه فراهم میسازد تا به وسیله آن فعالیتهای خود را مورد بازنگری قرار دهد (۲). از طرفی، آموزش پزشکی به دلیل مسئولیت دانش آموختگان آن در برابر جان انسانها از اهمیت و حساسیت ویژهای برخوردار بوده و از این رو امروزه توجه و تلاش فراوانی در زمینه ارتقاء کیفیت مستمر در سیستمهای آموزش پزشکی صرف می گردد. بی تردید یکی از مهم ترین اجزا در این سیستم آموزشی استادان می باشند که دارای نقش تعیین کنندهای در دستیابی به اهداف آموزشی می باشند

۱دانشجوی دکتری پرستاری دانشگاه بقیه الله، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه ۲دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه(نویسنده مسئول) ۱۳ستادیار آموزش پرستاری، عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه ۲عمربی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

و در این راستا ارزشیابی استادان و بررسی کیفیت کار آنان از مهم ترین جنبه های موثر در ارتقاء کیفیت آموزش آنان خواهد بود (٣). اعضاء هيئت علمي بدنه اصلى هر دانشگاه را تشكيل داده و مسلماً در سیستم آموزشی از برنامه، فعالیتها و تجهیزات و مواد اهمیت بیشتری دارند. دانشگاههای علوم پزشکی به اساتید توانمند و با انگیزه به عنوان یکی از ارکان تعلیم و تربیت نیاز دارنـد تـا در آموزش دانشجویان و ارتقاء بهداشت و درمان جامعه موثر واقع شوند. شناخت عوامل موثر بر كارايي اعضا هيئت علمي از ضرورتهایی است که می تواند در افزایش بهرهوری، رضایت شغلی و برنامه ریزی موفق در ایجاد محیطی پر شور و مفید در دانشگاه کمک کننده باشد (۴). ارزشیابی به یک فرایند نظام دار و سیستماتیک برای جمع آوری، تحلیل و تفسیر اطلاعات اطلاق می گردد. به این منظور که تعیین گردد آیا هدفهای مورد نظر تحقق یافتهاند یا در حال تحقق هستند (۵). ارزشیابی بازخوردی از یک فرآیند است که بر اساس آن میزان حصول یا عدم حصول به اهداف را می توان مورد سنجش قرار داد (۶). ارزشیابی اساتید عبارت از تعیین میزان موفقیت آنان در رسیدن به اهداف آموزشی است (۳). برای ارزشیابی استادان شیوههای گوناگونی وجود دارد مانند ارزشیابی توسط دانشجویان، ارزشیابی توسط همکاران و مسئولین آموزشی، بررسی برون دادهای آموزشی و پژوهشی، بررسی حضور فیزیکی در محیطهای آموزشی و ... که در بین این روشها رایجترین روش که به طور معمول در هر نیمسال یا دوره درسی انجام می گردد، ارزشیابی استادان توسط دانشجویان است که نتایج آن در روند ارتقاء استادان، برنامه ریزی آموزشی و ارزیابی کلی گروه آموزشی و دانشکده مورد استفاده قرار می گیرد (۳). غفوریان به نقل از آلتمن (۱۳۸۲) معتقد است ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان می تواند یک منبع ارزشمند برای بازخورد به آنها به منظور بهبود کیفیت آموزش باشد (۷). از مزایای عمده ارزشیابی می توان به بهبود روحیه و فعالیت شرکت کنندگان در ارزشیابی با آگاهی ایشان و نیز توجیه بهتر امکانات مادی و مالی و آموزشی به کمک ارزشیابی اشاره کرد (۱).برای ارزشیابی استاد هدفهای زیادی را برشمردهاند که مهم ترین آنها کمک به اساتید در جهت اصلاح و بهبود روشها و فعالیت آموزشی خودشان و کمک به مدیران و مسئولان سازمانهای آموزشی در جهت تصمیم گیری معقول تر و درست درباره استخدام، ترفیع و ارتقاء میباشد (۷)به اعتقاد برخی محققان استفاده از نظر دانشجویان برای ارزشیابی اساتید تنها منبع ملموس در دانشکده و دانشگاههای سراسر جهان است و هم چنین می تواند در بهبود روش تـ دریس،

فراهم آوردن اطلاعات مربوط به قضاوت در مورد اثربخشی تدریس، کمک به دانشجویان در انتخاب واحد درسی و استاد مورد نظر و در نهایت در وادار کردن دانشجویان به اظهارنظر در مورد وضعیت تعلیم و تربیت مفید باشد. عواملی مانند مقبولیت استاد در بین دانشجویان، شهرت اجتماعی و اعتقاد به مبانی دینی، آراستگی ظاهری، داشتن اطلاعات سیاسی فرهنگی، حضور و غیاب در کلاس و داشتن موقعیت اداری و اجرایی استاد میتواند ارزشیابی دانشجویان از اساتید را تحت تأثیر قرار دهد (۱). هم چنین تعداد شاگردان، سطح دشواری درس، نوع درس و سطح تحصیلات نیز از سایر عوامل تأثیرگذار بر نحوه ارزشیابی شاگردان از استاد میباشد (۵). عامل موثر دیگر در ارزشیابی شامل جنسیت و ویژگیهای شخصیتی دانشجویان است. حسینی و سرچمی (۱۳۸۱) به بررسی دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی قزوین در مورد ارزشیابی اساتید پرداختند و دریافتند که اکثر دانشجویان تسلط بر موضوع درس، داشتن اعتماد به نفس، برقراری ارتباط صمیمانه با دانشجو و رعایت زمان دقیق در پایان ترم را از مهمترین اولویتهای ارزشیابی اساتید ذکر کرده بودند (۸). از طرفی اعتقاد اساتید در ارزشیابی توسط دانشجویان بر این است که دانشجویان به دلیل عدم آگاهی لازم از فرایند تدریس از قضاوت کاملی برای ارزشیابی برخوردار نیستند و از این رو اعتقادی به نتایج حاصل از این گونه ارزشیابیها ندارند (۹). نمره مورد انتظار دانشجویان از اساتید نیز می تواند بر ارزشیابی آنان تأثیرگذار باشد. نتایج برخی تحقیقات نیز حاکی از همبستگی مثبت بین نتایج ارزشیابیهای دانشجویی با نمرات مورد انتظار دانشجویان در آن درس بوده است (۱۰). این شرایط ممکن است موجب شود که اساتید به دانشجویان نمرات اضافه بدهند و تکالیف درسی را راحت بگیرند و به این ترتیب، رفتارهای نامناسب را ترویج دهند (۱۱). علی رغم تأثیر پذیری دیدگاه دانشجویان در ارزشیابی اساتید خود و مورد بحث و جدل بودن اعتبار نتایج این نوع ارزشیابیها در مجامع علمی، بسیاری از دانشگاههای بزرگ دنیا برای پیشبرد برنامههای خود از نظرات دانشجویان که مصرف کنندگان اصلی این برنامه هستند، استفاده میکنند (۱۲)با توجه به کمبود منابع تحقیقاتی منطقهای در حوزه ارزشیابی اساتید و با توجه به اینکه محقق شاهد نکته نظرات متفاوت درباره ارزشیابی اساتید هم توسط دانشجویان و هم توسط اساتید بوده، برآن شد تا یژوهشی را در این زمینه انجام داده تا بر اساس یافتههای تحقیقاتی ضمن مشخص کردن وضعیت موجود برای اصلاح یا بازنگری آن پیشنهادهایی را به مراجع ذی ربط اعلام نماید.

¹Aultman

مواد و روش کار

این پژوهش یک مطالعه توصیفی _ مقطعی است که در آن دیدگاه دانشجویان ضعیف، متوسط و ممتاز در ارتباط با ارزشیابی اساتید مورد بررسی قرار گرفته است. نمونههای این پژوهش کلیـه دانشجویان دانشکده پرستاری و بهداشت خوی به تعداد ۱۵۱ نفـر بودنید که به روش سرشماری وارد مطالعه شدند و در جلسه توجیهی مربوط به شرکت در پژوهش، رضایت خود را برای مشارکت در پژوهش ابراز داشتند. سپس دانشجویان بر اساس معدل کل به سه دسته تقسیم شدند. دسته اول (معدل کمتر از ۱۴/۵) به عنوان دانشجویان ناموفق یا ضعیف، دسته دوم (معـدل ۱۴/۵ تا ۱۶/۵) به عنوان دانشجویان متوسط و دسته سوم (معدل بالای ۱۶۱۵) به عنوان دانشجویان موفق یا ممتاز در نظر گرفته شدند. ابزار گردآوری دادهها، پرسشنامه دست ساخته بود که از طریق بررسی فرمهای ارزشیابی اساتید و مطالعات کتابخانهای طراحی شده بود. این پرسشنامه پنج قسمتی بوده که بخش اول پرسشنامه مربوط به مشخصات جمعیت شناختی واحدهای مورد پژوهش (سن، جنس، ترم تحصیلی، رشته تحصیلی، معدل کل، وضعیت سکونت و وضعیت تأهل) بود. بخش دوم پرسشنامه مربوط به ابزار ارزشیابی بود که خود شامل دو قسمت پرسشنامه دروس تئوری (۱۷ سؤال) و پرسشنامه دروس بالینی (۲۱ سؤال) بود. بخش سوم مربوط به نحوه انجام ارزشیابی بود که مشتمل بر ۳ سـؤال بـود. بخـش چهـارم در رابطـه بـا ویژگـیهـای عملکـردی دانشجویان مشتمل بر ۴ سؤال بود و بخش پنجم مربوط به دیدگاه کلی دانشجو در مورد عوامل تأثیرگذار بر ارزشیابی اساتید مشتمل بر ۷ سؤال بود. نحوه نمره دهی نیز بر اساس مقیاس لیکرت از كاملاً مخالفم (نمره ۱) تا كاملاً موافقم (نمره ۵) انجام شد. روايي يا اعتبار پرسش نامه از طریق روایی محتوا و با همکاری ۱۲ نفر از اعضاء هیئت علمی دانشکده پرستاری و بهداشت خوی و پس از بررسی نظرات آنها تعیین گردید و پایایی پرسش نامه با استفاده از روش آزمون ـ بـاز آزمـون بـا ضـریب همبسـتگی ۸۵٪ در بـین سؤالات، تعیین شد. پس از تهیه پرسشنامه، پژوهشگر به محیط پژوهش مراجعه کرده و پس از توضیح هدف پـژوهش و تکمیـل پرسش نامه توسط واحدهای مورد پژوهش، اقدام به جمع آوری اطلاعات کرد.جهت تجزیه و تحلیل دادهها از آمار توصیفی (فراوانی، میانگین، انحراف معیار) و آزمون همبستگی اسپیرمن استفاده شد.

ىافتەھا

در مجموع ۱۵۱ دانشجوی دانشکده پرستاری و بهداشت خوی در این مطالعه شرکت کردند. میانگین سنی

دانشجویان 1/4 + 1/4 سال بود. 1/4 درصد دانشجویان زن بودند. 1/4 درصد از دانشجویان در مقطع کارشناسی و 1/4 درصد در مقطع کاردانی تحصیل می نمودند. 1/4 درصد مجرد و 1/4 درصد آنان غیر بومی بودند. 1/4 درصد دانشجویان نیز جز دانشجویان متوسط بودند (جدول ۱).

جدول شماره (۱): مشخصات جمعیت شناختی واحدهای مورد پژوهش

		O 77,						
	وه کنترل	گر						
درصد	تعداد	میانگین	متغير					
٣/٣	۵	١٨						
17/8	١٩	١٩						
۳٠/۵	49	۲.						
Y 1/9	٣٣	71						
1 1/9	77	77	سن (سال)					
٧/٩	١٢	۲۳						
٣/٣	۵	74						
7/9	۴	۲۵						
۳٧/١	۵۶	مرد						
87/9	٩۵	زن	جنس					
27/0	44	كارداني						
۷٧/۵	١١٧	كارشناسي	مقطع تحصيلى					
۸٧/۴	١٣٢	مجرد	وضعيت تأهل					
17/5	۱۹	متأهل	وصعیت ناهل					
1818	۲۵	بومی	وضعيت سكونت					
۸۳/۴	178	غیر بومی	وصعیت سدونت					
١٨/۵	۲۸	ضعیف						
۵۸/۳	٨٨	متوسط	معدل					
T4/T	۳۵	خوب						

بررسی یافتهها در زمینه دیدگاه دانشجویان در مورد پرسشنامه دروس نظری نشان داد که اکثریت واحدهای مورد پژوهش (۶۹/۵ درصد) دیدگاه کاملاً موافقی داشتند. دیدگاه کاملاً مخالفی نسبت به این بخش از پرسشنامه یافت نشد. در مورد رئوس پرسشنامه دروس نظری، دانشجویان مناسبترین موارد برای

ارزشیابی را حضور در کلاس در ساعت مقرر، برخورد محترمانه با دانشجو، استفاده از روشهای مناسب و متنوع برای انتقال مفاهیم درسی، ارائه مطالب درسی به صورت کاربردی و همراه با مثالهای مناسب و توانایی ایجاد انگیزه در دانشجویان برای یادگیری و مطالعه بیشتر میدانستند و نامناسب ترین موارد از نظر دانشجویان شامل پاسخ به درخواست مشاوره دانشجویان در خارج از ساعات کلاس درس بود.هم چنین در مورد پرسشنامه دروس بالینی، ۵۳/۳ درصد دیدگاه کاملاً مخالف داشتند. در مورد ایس پرسشنامه در دیدگاه دانشجویان، داشبترین رئوس شامل حضور به موقع استاد در محل آموزشی مناسب و مهارتها، نظارت بر عملکرد فراگیران و ارائه بازخورد مناسب و مهارتها، نظارت بر عملکرد فراگیران و ارائه بازخورد مناسب و

برقراری ارتباط صحیح عملی با بیماران بودند یافتههای مطالعه در مورد دیدگاه دانشجویان در زمینه ارزشیابی اساتید نشان داد که بین دیدگاه کلی دانشجویان با معدل ($P=\cdot/P$)، مقطع تحصیلی ($P=\cdot/D$)، وضعیت تأهل ($P=\cdot/D$) و وضعیت سکونت ($P=\cdot/D$)، وضعیت تأهل ($P=\cdot/D$) و وضعیت سکونت ($D=\cdot/D$) و ممتاز دانشجویان ضعیف ($D=\cdot/D$) درصد) درصد ($D=\cdot/D$) درصد) دیدگاه کاملاً موافقی داشتند ($D=\cdot/D$) و جنسیت آنان دیدگاه دانشجویان با ترم تحصیلی ($D=\cdot/D$) و جنسیت آنان دیدگاه دانشجویان سال های بالاتر و دانشجویان مرد این دیدگاه در دانشجویان سال های بالاتر و دانشجویان مرد این دیدگاه منفی تر بود.

جدول شماره (۲): توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش بر اساس رابطه بین معدل و دیدگاه کلی دانشجو

نتیجه آزمون آماری	ل	کا	موافق	كاملاً	فق	موا	ی موافق	تا حدود:	الف	مخا	مخالف	کاملاً ہ	_
	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
R=•/••9	%۱ • •	٨٢	%ar/۶	۱۵	%47/9	١٢	%٣/۶	١	% •		% •	•	ضعيف
P=•/9	%۱ • •	٨٨	%F F/X	٣٩	%FT/Q	٣٧	%1 1/a	١.	%1/1	١	% •	•	متوسط
	%۱ • •	۳۵	%2 <i>۴/</i> ۳	۱۹	%47/9	۱۵	% •		% ٢/ ٩	١	% +	•	ممتاز

یافتههای مطالعه در مورد دیدگاه دانشجویان در زمینه ارزشیابی اساتید، نتایج ذیل را نشان داد: در مورد نحوه انجام ارزشیابی از نظر دانشجویان ۳۳/۸ درصد با آن کاملاً موافق و ۱/۳ درصد کاملاً مخالف بودند. در مورد تأثیر ویژگیهای عملکردی

دانشجویان بر ارزشیابی اساتید 19/4 درصد با آن کاملاً موافق و درصد کاملاً مخالف بودند. در زمینه دیدگاه کلی دانشجویان در مورد عوامل تأثیرگذار بر ارزشیابی اساتید نیز 10/4 درصد با آن کاملاً موافق و 1/4 درصد کاملاً مخالف بودند (جدول ۳).

جدول شماره (۳): توزیع فراوانی واحدهای مورد پژوهش بر اساس دیدگاه دانشجویان نسبت به نحوه انجام ارزشیابی، ویژگیهای عملکردی دانشجویان و عوامل تأثیر گذار بر ارزشیابی اساتید

نتیجه آزمون آماری	كاملاً موافق	موافق	تا حدودی مخالف	مخالف	خالف	کاملاً م	
P= • / • • 1	۵۱	۶۱	٣٢	۵	٢	تعداد	نحوه انجام ارزشيابي
	77/A	4./4	71/7	٣/٣	۱/۳	درصد	
P= • /• • \	40	٨٨	١٧	١	•	تعداد	ویژگیهای عملکردی
	۲9/ A	۵۸/۳	۱ ۱/۳	٠/٧	•	درصد	دانشجويان
P= • / • • \	٣٩	٧٩	77	٢	۴	تعداد	دیدگاه کلی دانشجو در مورد عوامل
	70/A	۵۲/۳	1 1/9	١/٣	7/9	درصد	تأثیر گذار بر ارزشیابی اساتید

بحث و نتیجهگیری

بحث:هدف اصلی ارزشیابی، تقویت فعالیتها و روشهای اثربخش و تضعیف یا حذف فعالیتها و روشهای بی تأثیر یا

نامطلوب است (۱۳). یافتههای مطالعه ما در سه زمینه قابل بررسی میباشد: نحوه انجام ارزشیابی، ویژگیهای عملکردی دانشجویان و دیدگاه دانشجو در مورد عوامل تأثیرگذار بر ارزشیابی اساتید. در

مورد نحوه انجام ارزشیابی (زمان، نحوه توزیع پرسشنامهها و توضیحات کارشناسان) گرچه در مطالعه ما نشان داده شد که اكثريت دانشجويان با آن موافق بودند، درصد قابل توجهي نيز با آن مخالف یا تا حدودی موافق بودند که به نظر می رسد با توجه به این مسئله جهت بهینه نمودن آن باید عوامل مربوط به نحوه توسط سیستمهای مرتبط مورد بررسی قرار گرفته و کاملاً مناسب بودن آن مورد یقین قرار گیرد. طرهانی و همکاران (۱۳۸۱) در لرستان نشان دادند که مهارت کارشناسان واحد ارزشیابی از نظر ۳۰ درصد دانشجویان زیاد و خیلی زیاد است (۱۴). در زمینه ویژگیهای عملكردى دانشجويان (آگاهي، صداقت، دخالت دادن اغراض شخصی، انتظارات و حوصله دانشجویان در تکمیل پرسشنامه) مطالعه حاضر نشان داد که از نظر درصد قابل توجهی از دانشجویان (۵۸/۳ درصد) این ویژگیها بـر روی ارزشـیابی اسـاتید تأثیرگـذار هستند. مطالعه جوادی و همکاران (۱۳۸۴) در قزوین نشان داد که اکثریت استادان معتقدند دانشجویان تا حدودی با آگاهی و صداقت پرسشنامهها را تکمیل می کنند (۱۵). در این زمینه مطالعه کریمی و همکاران (۱۳۸۴) در یزد نشان داد اکثریت قریب به اتفاق دانشجویان با غرض ورزی پرسشنامه را تکمیل میکنند (۱۶). مطالعه استراتون ٔ و همکاران (۲۰۰۵) در دانشگاه کنتاکی درستی اظهار نظر دانشجویان را به علت شیوع پاسخهای یکنواخت مورد تردید قرار می دهد (۱۷). بنابراین باید برای بهینه نمودن و اصلاح عملکرد دانشجویان تدابیری اساسی اندیشیده شود زیرا در غیر این صورت خطر ناکارآمدی ارزشیابی وجود دارد. در زمینه ابزار ارزشیابی، درصد بیشتری از دانشجویان (۵۰/۳ درصد) با آن موافق بودند. در مطالعه حاضر، موارد حضور در کلاس در ساعت مقرر، برخورد محترمانه با دانشجو، استفاده از روشهای مناسب و متنوع برای انتقال مفاهیم درسی، ارائه مطالب درسی به صورت کاربردی و توانایی ایجاد انگیزه در دانشجویان برای یادگیری از نظر دانشجویان اهمیت بیشتری داشت. مطالعه رامسی و همکاران (۱۹۸۸) در دانشگاه واشینگتن نیز نشان داد که دانشجویان ایجـاد مشارکت در یادگیری توسط استادان را در بررسی کار یک استاد مهم می دانند (۱۸). هم چنین مطالعه ترهان ^{7} و همکاران (۲۰۰۵) در ترکیه نشان داد که دانشجویان در میان رئوس مختلف ارزشیابی به رئوس مربوط به ارتباط استاد با دانشجو و انتقال مفاهيم اهميت بیشتری می دهند (۱۹). مطالعه دان لی ٔ و همکاران (۱۹۸۹) در دانشگاه میشیگان نیز نتایج مشابه را نشان داد (۲۰). در رابطه با پرسشنامه دروس بالینی نیز موارد مهم از دیدگاه دانشجویان برای

ارزشیابی اساتید شامل حضور به موقع استاد در محل آموزش مهارتهای بالینی، نظارت بر عملکرد فراگیران و ارائه بازخورد مناسب و برقراری ارتباط صحیح عملی با بیماران بود. مطالعه رنجبر و همکاران (۱۳۸۴) نیز نشان داد که مناسب ترین رئوس پرسشنامه دروس بالینی از دیدگاه دانشجویان توجه به مسائل شایع پزشکی جامعه، مفیدی و کاربردی بودن آموزش درمانگاهی و حضور به موقع استاد در بخـش بـود (۲۱). نتـایج پـژوهش حاضـر نشان داد که بین دیدگاه کلی دانشجویان به ارزشیابی اساتید و معدل آنان همبستگی آماری معناداری وجود ندارد. در همین رابطه، نتایج برخی پژوهشها نشان داده است که عملکرد تحصیلی دانشجویان در ارزشیابی اساتید تأثیر ندارد (۲۲-۲۲). از طرفی، در این مطالعه بین دیدگاه دانشجویان و ترم تحصیلی آنان همبستگی معناداری وجود داشت، به طوری که دیدگاه دانشجویان ترمهای بالاتر نسبت به ارزشیابی اساتید منفی تر بـود. در برخـی مطالعـات بررسی میانگین نمرات ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان و فارغ التحصيلان در تک تـک سـؤالات پرسشـنامه ارزشـيابي اسـتاد نشان می دهد که بین نظرات دانشجویان و فارغالتحصیلان در ابعاد مختلف تدریس نیز هماهنگی و هم خوانی وجود دارد که با نتایج مطالعه ما مغایرت دارد (۲۶و۲۵).

نتیجه گیری:با توجه به این که شیوه تدریس اساتید، فرآیندی هدفمند جهت بهبود ارتقاء آموزشی توسط اعضاء هیئت علمی است و بازخورد نتایج ارزشیابی به اساتید می تواند بازتاب نقاط قوت و ضعف آنان در تدریس باشد و با توجه به این که فراگیران بیش از سایر دستاندرکاران آموزشی در جریان روند آموزشی قرار می گیرند، ارزشیابی آموزشی از آنها می تواند در ارتقاء کیفیت آموزشی و نیز بهبود طرحهای آموزشی مفید باشد. از دیدگاه دانشجویان دانشکده پرستاری و بهداشت خوی مهارتهای ارتباطی و سبکهای یادگیری و انتقال مفاهیم از متغیرهای مهم و تأثیرگذار در ارزشیابی اساتید است که باید اساتید دانشگاه به آن توجه بیشتری نمایند. علاوه بر این، اساتید در برخورد با توجه بیشتری نمایند. علمی و بهره هوشی، تمام آنها را با دانشجویان صرف نظر از سطح علمی و بهره هوشی، تمام آنها را با یک دید بنگرند و از توجه بیشتر به گروه خاصی از دانشجویان بیرهیزند.

تقدير و تشكر

بدین وسیله از تمامی دانشجویان دانشکده پرستاری و بهداشت خوی که در انجام این پژوهش ما را یاری نمودند، تشکر و قدردانی می گردد.

¹ Stratton

²Romsay

³Turho-n

⁴ Donnelly

References:

- Aghamolayi T, Abedini S. Comparison of Self and Students' Evaluation of Faculty Members in School of Health of Hormozgan University of Medical Sciences. Iran J Med Educ 2008; 7(2): 191-198.(Persian)
- Beheshtipour N. Educational evaluation. [cited 2010 Jul 2]. Available from: http://edc.sums.ac.ir/.html
- Gorji y, Saif A. Relationship between popularity
  of teachers in students view and students
  Evaluation of their Educational Activities.
  (Dissertation). Tehran: University of Allameh
  Tabatabaee, Faculty of Humanities;
  1995.(Persian)
- Bakhshi Ali Abadi H, Norouzi D, Hosseini ZS.
   Effective factors on job motivation in Academic members of Rafsanjan Medical University. Iran J Med Educ 2004; 4(2): 33-41.(Persian)
- Seif AA. Educational measurment and evaluation.
   Tehran: Doran Pub; 2007.(Persian)
- Scriven M. Sumative teacher evaluation. In Handbook of teacher evaluation. Beverly Hills: Sage Co; 1981.P.244-71.
- Ghafourian Borujerdi M, Shakournia A, Elhampour H. Evaluation Results Feed back to Faculty Members of Ahvaz Medical University and its Effect on Improving the Quality of Teaching. Iran J Med Educ 2003; 3(2): 41-46. (Persian)
- Hoseini M, Sarchami R. Students'viewpoints about priorities in teacher evaluation in Qazvin University of Medical Sciences. Qazvin Univ Med Sci & Health Serv 2002;22:33-7. (Persian)
- Haji Agha-Jani S. comments the professors of Nursing and Midwifery school about students evaluation effect on their how to teach in Shahid Beheshti University of Medical Sciences. Research in Medical Sciences 1998; 3(1):36-8. (Persian)

- Marofi Y, Kiamanesh A, Mehrmohammadi M, Aliasgari M. Teaching assessment in higher education: An investigation of current approaches. J Curricul Stud 2007;5:81-112. (Persian)
- Bauer HH. The new generations: Students who don't study. Orlando; A paper prepared for the annual meeting of AOAC 2012. Available from: http://www.bus.lsu.edu/accounting/faculty/lcrumb ley/study. html
- Beran TN, Rokosh JL. Instructors' perspectives on the utility of student ratings of instruction. Instr Sci 2009;37(2):171-84.
- Adhami A. Determing valid criteria for evaluating clinical and theoretical teaching of the faculty of Kerman University of Medical Sciences. Iran J Med Educ 2000; 1(2): 18-23.(Persian)
- Tarhany F. Teachers evaluation of medical students view inLorestanUniversity of Medical Sciences2001-2002. Iran J Med Educ 2002; 7:86.(Persian)
- Javadi M, Sharifi M, Javadi A. Faculty member's viewpoint on faculty member assessment in Qazvin UMS. Med Educat and Develop J 2005; 1(1): 48-52.(Persian)
- 16. Karimi H, HadiNodoushan H, Ahrampush M, Aghili H. Study clinical faculty Members comments of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences about evaluation form and a new approach presentation. Summary articles of the 7th National Conference on Medical Education 2005.112.(Persian)
- Stratton TD, Witzke DB, Freund MJ, Wilson MJ, Jacob RJ. Validating dental and medical students evaluation of faculty-teaching in an integrated, multi-instuctor course. J Dent Educ 2005;69(6):663-70.
- 18. Romsay PG, Gillmore GM, Iraby DM. Evaluation clinical teaching in the medicine clerckship: relationship of instructor experience and training

- setting to rating of teaching effectiveness. J Gen Intern Med 1988;3(4):351-3.
- 19. Turho-n K, Yaris F, Nural E. Does instructor evaluation by-students using a WEB-based questionnaire-impact instructor performance?. Adv Sci Edu Theory Pract 2005;12:5-13.
- Donnelly MB, Woolliscroft JO. Evaluation of clinical instructors by Hlird-year medical students.
   Acad Med 1989;64(3):169-64.
- Ranjbar M, Vahidshahi K, Mahmoudi M. Viewpoints of the attendings and medical students about the Students' evaluation of the attendings, Mazandaran. J Mazandaran Univ Med Sci 2007;16(56):126-35.(Persian)
- 22. Cashin WE. Student ratings of teaching: the research revisited. [cited 2006 Jul 2]. Available from:
  - http://www.idea.ksu.edu/resources/Papers.html

- 23. Jacobs LC. Student ratings of college teaching:
  what research has to say. [cited 2006 Jul].

  Available from:
  http://www.indiana.edu/~best/multiop/ratings.sht
  ml
- 24. Tamizifar B, Najafi M, Samieinasab M. Is there relationship between evaluation of faculty members of students view and students scores. J of Med 2000. 4th National Conference of medical education.(Persian)
- 25. Wise SL, Hengstler DD, Braskamp LA. Alumni ratingsas an indicator of departmental quality. Boston; PaperPresented at Annual Meeting of the American Educational Research Association; 1980.
- Guevara C, Stewart S. Do student evaluations matchalumni expectations? Managerial Finance 2011;37(7):610-23.

THE ATTITUDE OF STUDENTS OF NURSING AND PUBLIC HEALTH FACULTY ON THEIR TEACHERS' EVALUATION, 2011

Motaarefi H¹, orujlu S²*, Habibzade H³, Sakhaie Sh⁴

Received: 24 Aug, 2013; Accepted: 23 Nov, 2013

Abstract

Background & Aims: Medical universities need to the competent and motivated teachers as an important factor in education and training of the students. Understanding the affecting factors on the performance of faculty members is a necessity that can increase the productivity, job satisfaction and success planning in useful environment. This study aimed to determine the attitude of students toward their teachers based on formal evaluation system.

Materials & Methods: In this cross-sectional study, all students of nursing college of Khoy (151student) were studied. Then students were divided in three groups of weak, average and excellent, their attitudes were assessed through self-made questionnaire. After data collection, data analysis was done by SPSS software, descriptive statistics and spearman correlation.

Results: Study findings showed that the average age of students was $20/89 \pm 1/52$ years.62/9 percent of students were female, and 58/3 percent of the students were average students. Evaluation time (timesheets distribution and expert explanations) and awareness of students in filling the questionnaires on masters' evaluation were appropriate according to the students. About the theoretical and clinical questionnaires outlines, students were more focused on communication aspects and teachers learning styles in concepts conveying. The results also showed that the score level of students hasn't effect on their evaluation (P=0/9), While statistically significant positive correlation is between students attitudes and their semester (P=0/11), and gender (P=0/001). So that the higher, the semester, the more negative the attitude. Male students had more negative the attitudes as well.

Conclusion: According to the study findings, this evaluation is acceptable for students, and their score level hadn't much effect on teacher evaluation. So, this variable shouldn't be considered as an affective factor in teacher evaluation.

Key words: Attitude, Evaluation, Masters Evaluation

Address: School of Nursing and Public Health, Urmia University of Medical Sciences, Khoy, Iran.

Tel: 09382446855

Email:samira_orojlo@yahoo.com

¹PhD Nursing student Baqiyatallah University of Medical Sciences, Nursing and Midwifery Faculty, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran

²Student of master science, Nursing and Midwifery Faculty, Urmia, Iran (Corresponding Author)

³Asistant professor, Nursing and Midwifery Faculty, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran

⁴Structor, Nursing and Midwifery Faculty, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran